

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 april 2024
(OR. en)

8996/24

EDUC 131
DIGIT 118
SOC 291

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Artificiell intelligens inom utbildning: att kombinera teknisk innovation med utbildning av god kvalitet för alla – <i>Riktlinjedebatt</i>

Efter samråd med utbildningskommittén har ordförandeskapet utarbetat den bifogade bakgrundsnoten, som läggs fram som underlag till riktlinjedebatten vid mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 13 maj 2024.

Artificiell intelligens inom utbildning: att kombinera teknisk innovation med utbildning av god kvalitet för alla

Bakgrundsinformation från ordförandeskapet

De möjligheter som erbjuds genom ökad datorkapacitet, datatillgång och framsteg avseende algoritmer har gjort den artificiella intelligensen (AI) till vår tids största tekniska revolution. Användning av artificiell intelligens kan ge bättre förutsägelser, optimera verksamheter och individanpassa digitala lösningar som finns tillgängliga för enskilda och organisationer och på så sätt ge viktiga konkurrensfördelar som stöd för socialt fördelaktiga utfall inom utbildningen. Framväxten av generativa AI-modeller har gett upphov till många frågor och diskussioner, och detta har påverkat en rad olika arbetsmiljöer, bland annat media, utbildning och forskning.

Utveckling och initiativ på europeisk nivå

I november 2019, under Finlands ordförandeskap, erkände medlemsstaterna den potential som AI har att åstadkomma en mer inkluderande, stimulerande och individanpassad utbildning samt de farhågor som finns när det gäller etiska frågor, dataskydd och utmaningar för läraryrket¹. De enades om att målet bör vara att arbeta för en tillförlitlig och ansvarsfull integrering av AI i utbildningen på europeisk nivå.

¹ 13297/19.

I september 2020 antog Europeiska kommissionen handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027². I handlingsplanen understryks behovet av att främja ett högpresterande digitalt utbildningssystem och att förbättra den digitala kompetensen och de digitala färdigheterna för den digitala omställningen. I handlingsplanen tillkännages också utarbetandet av *Etiska riktlinjer för lärare avseende användningen av artificiell intelligens (AI) och data vid undervisning och inläring*³, som ska ge lärare och skolledare en solid grund för att utöka sin användning av denna teknik på ett säkert, genomtänkt och etiskt sätt. I november 2023 antog rådet två rekommendationer om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning⁴ och om att förbättra utbudet av digitala färdigheter och kompetenser i utbildningen⁵. I rekommendationerna framhålls särskilt att det är viktigt att hjälpa utbildningsinstitutioner och institutioner för icke-formellt lärande liksom lärare, utbildare och annan utbildningspersonal att utveckla en bättre förståelse för ny och framväxande teknik såsom artificiell intelligens och hur den på ett tryggt och säkert sätt kan användas för att förbättra undervisningen och inläringen.

Utkastet till rättsakt om artificiell intelligens⁶, som snart kommer att antas, syftar till att uppnå en balans mellan bibehållandet av möjligheterna till teknisk innovation och utveckling samtidigt som man säkerställer att de grundläggande rättigheterna upprätthålls.

² COM(2020) 624 final.

³ Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur, *Etiska riktlinjer för lärare avseende användningen av artificiell intelligens (AI) och data vid undervisning och inläring*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022.

⁴ Rådets rekommendation av den 23 november 2023 om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning, EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024.

⁵ Rådets rekommendation av den 23 november 2023 om att förbättra utbudet av digitala färdigheter och kompetenser i utbildningen, EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024.

⁶ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (rättsakt om artificiell intelligens) och om ändring av vissa unionslagstiftningsakter (COM)2021 206 final).

Att förbättra elevernas och lärarnas färdigheter och kompetenser

Frågan om elevernas och lärarnas digitala färdigheter och kompetenser är av yttersta vikt. Den gäller deras färdigheter och kompetenser avseende AI och dess tillämpning i lärandet, i ett yrkesmässigt sammanhang och, mer allmänt, för människor i egenskap av EU-medborgare. *The Digital Competence Framework for Citizens (DigComp) 2.2*⁷ uppdaterades i mars 2022 för att ta hänsyn till AI-relaterade färdigheter såsom hur AI-verktyg fungerar, interaktionen mellan AI och användaren samt förmågan att förstå dessa verktyg och de begränsningar som de har.

Livslångt lärande och inkludering

Den artificiella intelligensen kan medföra en stor förändring i strategierna och metoderna för livslångt lärande. Den erbjuder möjligheter att individanpassa lärandet, kontinuerligt beledsaga eleverna, fastställa lämpliga utbildningsvägar och tillhandahålla varierande, interaktiva och engagerande lärandemiljöer: dessa möjligheter har en enorm potential att stödja lärande och bekämpa ojämlikheter på detta område. AI-verktyg kan bidra till att utbilda och frigöra människor som endast har begränsad tillgång till traditionella utbildningssystem. Om denna innovation uteslutande drivs av ekonomisk lönsamhet finns det dock en verklig risk för att den digitala klyftan ökar, nämligen klyftan mellan de elever som har tillgång till högpresterande men potentiellt kostsamma inlärningsverktyg och dem som inte har det och mellan dem som har utvecklat de färdigheter och kompetenser som krävs för att behärska dessa verktyg och dem som inte har gjort det. EU och dess medlemsstater måste säkerställa att denna risk för diskriminering och ojämlik tillgång begränsas.

⁷ Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y., *DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2022.

Lärarnas och utbildarnas roll

AI har också potential att stödja lärare och utbildare i genomförandet av ett effektivt, elevinriktat lärande genom att hänsyn tas till särskilda behov, pedagogisk differentiering främjas och adaptiv inläring utvecklas. Den utbredda användningen av AI i lärandemiljöer och i samhället kommer sannolikt att leda till en omvärdering av undervisningsmetoderna, utan att lärarens roll undergrävs. Det är viktigt att stödja lärarna och utbildarna när de ska komma till rätta med denna nya teknik, så att osäkerhet, särskilt rättsosäkerhet, vid användningen av AI-verktyg undviks. AI bör bidra till lärarnas och utbildarnas välbefinnande genom att underlätta deras arbete snarare än att potentiellt nedvärdera läraryrket.

Samhälleliga och etiska frågor

Identifiering av deepfake, medieinnehåll som har manipulerats av AI och utdata som producerats av generativa AI-modeller är nya utmaningar. Att öka elevernas medvetenhet om dessa frågor handlar inte bara om propaganda eller om bevarande av demokratiska värden. Digital desinformation eller felaktig information är också ett hinder för utveckling av färdigheter såsom analytiskt tänkande, kritiskt tänkande, problemlösning och självständigt lärande.

Mot bakgrund av den information som lagts fram uppmanar ordförandeskapet ministrarna att diskutera och utbyta erfarenheter om följande frågor:

1. Hur kan man förbereda de nationella utbildningssystemen för de utmaningar som AI medför samtidigt som man drar största möjliga nytta av de möjligheter som AI har att erbjuda? Påverkar AI redan nu era nationella utbildningssystem?
2. Vilka åtgärder kan man på europeisk nivå, i samråd med medlemsstaterna, vidta för att på bästa sätt utnyttja AI i utbildningen och samtidigt säkerställa utbildning av god kvalitet för alla?